Dosarul nr. 5r-5880/2023
4-23136592-12-5r-21092023

Hotărîre
în numele Legii

12 aprilie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău *(sediul Buiucani)*
Instanța compusă din:
Președintele şedinţei, judecătorul Liudmila Beșliu
Grefier, Olga Topalov;
în lipsa: reprezentantului contestatarului Cociug Ion, a apărătorului Roman Stici și a agentului constatator Oleg Jitari;
Examinând, în ședință publică, contestația declarată de apărătorul Roman Stici în interesele SRL ,,Lirax-Invest" împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PC 003228 din 21.07.2020 întocmit de agentul constatator Jitari Oleg din cadrul Preturii sectorului Botanica și hotărârii Comisiei administrative a Preturii sectorului Botanica nr. 17/13 din 29.07.2020 prin care SRL ,,Lirax-Invest" a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art. 181 Cod contravențional, instanța de judecată,

c o n s t a t ă :

La 21.07.2020, agentul constatator din Preturii sectorului Botanica, Oleg Jitari a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PC 003228, prin care SRL ,,Lirax-Invest" a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art. 181 Cod contravențional.

Procesul-verbal a fost remis pentru examinare, conform competenței, în temeiul art. 423^{10} Cod contravențional către Comisia administrativă de pe lângă Pretura sectorului Botanica pentru stabilirea sancțiunii, care la 29.07.2020 prin hotărârea nr. 17/13 a dispus sancționarea SRL ,,Lirax-Invest" cu amendă în mărime de 60 u.c. ceea ce constituie 3000 lei, pentru faptul că la 21.07.2020 s-a depistat că agentul economic nu salubrizează teritoriul adiacent al terasei de vară și anume a depozitat diferite deșeuri în adiacentul lacului, deșeuri lemnoase, deșeuri metalice ș.a.

La rândul său, administratorul prin intermediul apărătorului, a înaintat o contestație privind dezacordul cu legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

Administratorul ,,Lirax-Invest" și apărătorul Roman Stici, fiind legal înștiințați despre locul, data și ora examinării cauzei, prin poșta electronică în ședință de judecată nu s-au prezentat, și nu au comunicat motivele neprezentării. Prin urmare, cu trimitere la prevederile art. 455 alin. (3) din Codul contravenţional, potrivit căruia neprezentarea în şedinţă a făptuitorului, legal citat, fără motive întemeiate, nu împiedică judecarea cauzei contravenţionale, s-a dispus posibil ca examinarea cauzei să aibă loc în absenţa făptuitorului, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

Agentul constatator din cadrul Preturii sectorului Botanica în persoana lui Oleg Jitari, fiind legal înștiințat despre locul, data și ora examinării cauzei, în ședință de judecată nu s-a prezentat, însă prin cerere, reprezentantul acestuia prin procură Ina Malinovscaia a solicitat

respingerea contestației, expunându-și poziția prin pledorie, astfel instanța a constatat posibilă examinarea cauzei în lipsă agentului constatator.

Examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale aplicabile cazului, instanţa de judecată constată următoarele.

Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8) Cod contravnțional.

Inițial, instanța verifică respectarea obligațiilor procesuale, astfel, în prezenta speță se reține că procesul verbal a fost întocmit în absența administratorului persoanei juridice, iar careva acte care ar confirma data recepționării deciziei agentului constatator nu se regăsește la materialele cauzei, considerent din care, instanța va aprecia contestația depusă în termenul de contestare.

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod Contravențional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Conform prevederilor 442 alin. (1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Instanța de judecată reține că, pentru respectarea garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanța de judecată verifică legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție.

La cazul dedus judecății, în vederea respectării garanțiilor *supra* indicate, instanța de judecată supune analizei procesul-verbal seria/nr. PC 003228 din 21.07.2020, prin prisma respectării condițiilor de legalitate și temeinicie a acestuia.

Sub aspectul legalității, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță în vederea asigurării respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma „*ad validitatem*”, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor

juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 Cod contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului - verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

În hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 29 noiembrie 2018, *privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 445 și 461 din Codul contravențional*, § 38, Înalta Curte a statuat, că procesul-verbal cu privire la contravenție este un act administrativ, care emană de la o autoritate publică, dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale, se bucură de prezumțiile de legalitate, de autenticitate și de veridicitate. De asemenea, acesta este executoriu. Astfel, Curtea admite că pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii de efecte juridice, redactarea lui trebuie să respecte o anumită formă *ad validitatem*, trebuind realizate toate exigențele de fond și de formă.

Raportând condițiile speței prevederile legale indicate mai sus, instanța de judecată constată că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în lipsa administratorului SRL „Lirax-Invest", or la materialele cauzei nu a fost anexată o copie a citației, cu dovada recepționării acesteia de către destinatar.

În acest context, instanța reiterează prevederile art. 382 alin. (2) Cod contravențional, din care rezultă cert că, citarea se face prin invitaţie scrisă, care se înmânează de către autoritatea competentă sau se expediază prin poştă, prin notă telefonică sau telegrafică, prin telefax, prin poştă electronică sau prin alt mijloc în cazul în care autoritatea poate dovedi că citaţia a fost primită sau a fost transmisă persoanei citate, dar aceasta a refuzat să o primească.

Prin urmare, în situația în care agentul constatator nu a făcut dovada respectării procedurii legale de citare, or deși legiuitorul reglementează la art. 443 alin. (6) Cod contravențional posibilitatea întocmirii procesului-verbal în lipsa contravenientului, totuși acest fapt este condiționat de două circumstanțe, și anume: absența persoanei și refuzul acestuia de a semna procesul-verbal, condiții care, nu au fost respectate în speță.

În virtutea acestor constatări, instanța conchide că întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție în lipsa administratorului persoanei juridice și fără înștiințarea legală a acestuia, ultimul a fost privat de un șir de drepturi și garanții procesuale, în special, de dreptul de a depune explicații, de a formula cereri, de a anexa probe în apărarea sa, de a-și recunoaște vina și de a încheia un acord de împăcare, circumstanță care, afectează în mod esențial fondul cauzei și generează declararea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție în ordinea art. 445 alin. (2) Cod contravențional.

Mai atestă instanța că, procesul verbal a fost întocmit în prezența unui operator *Afanase Ion*, care nu este persoană împuternicită de a reprezenta interesele persoanei

juridice, or așa cum reiese din extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridie, administrator și asociați ai persoanei juridice sunt alte persoane.

Astfel, distinct celor enunțate, instanța constată că procesul verbal cu privire la contravenție a fost întocmit cu încălcarea prevederilor art. 443 alin. (6) Cod contravențional care dictează că, ”*faptul absenţei persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional ori al refuzului acesteia de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-verbal şi se certifică prin semnătura cel puţin a unui martor, indicându-se şi datele de identitate ale acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon*”.

Cu precădere la caz, instanța atestă că procesul verbal a fost încheiat în absența petentului, iar potrivit actului contestat se confirmă că acesta nu a fost semnat de un martor asistent, cu indicarea datelor acestuia, or, potrivit normelor legale absența făptuitorului la întocmirea procesul verbal cu privire la contravenție sau a refuzlui acestuia de a semna procesul verbal se adeverește prin semnătura unui martor asistent cu indicarea datelor a acestuia.

Astfel, potrivit art. 445 alin. (1) Cod contravențional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie menţiunilor din art. 443, în speţa - a datelor de identitate ale martorului asistent (numele, prenumele, adresa de domiciliu şi numărul de telefon), în cazul absenţei persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional sau refuzul acestuia ce al semna atrage nulitatea absolută a procesului-verbal, or, datele respective sunt necesare de a fi incluse în procesul-verbal cu privire la contravenție, deoarece la necesitate să poată fi asigurată prezența acestuia în ședința de judecată întru confirmarea, la caz a întocmirii procesului-verbal în absența contravenientului sau a refuzului acestuia de al semna.

Mai mult ca atât, agentul constatator fiind citat în ședința de judecată pentru a relata circumstanțele indicate supra, referitor la martorul asistent, în cadrul ședinței nu s-a prezentat.

Astfel, este imposibil de a menționa faptul că, cazul a fost examinat de agentul constatator corespunzător, și nu trezește dubii la capitolul de individualizare, fapt care vine în contradicție cu prezumția de nevinovăție, iar erorile admise urmând a fi tratate în folosul contravenientului, fiind în detrimentul învinuirii aduse.

Instanţa reţine că: “Verificarea strictă a înscrierii în procesul verbal a datelor prevăzute de lege se impune cu atât mai mult cu cât petentului trebuie să i se asigure prezumţia de nevinovăţie instituită prin art. 6 CEDO“, respectiv că: săvârşirea faptei contravenţionale se impune a fi constatată personal de agentul constatator, acesta are obligaţia de a efectua toate demersurile necesare pentru a constata dincolo de orice îndoială că fapta a fost săvârşită, în caz contrar dreptul la apărare al persoanei sancţionate contravenţional este încălcat“.

Instanța de judecată relevă că constatarea faptei contravenționale realizate de către agentul constatator are un caracter superficial şi tendenţios, ceea ce denotă încălcarea prevederilor art.381 Cod contravențional. Or, din moment ce procesul-verbal de contravenţie care a fost întocmit cu încălcarea prevederilor art. 443 Cod contravențional,

nu poate fi considerată o probă concludentă şi pertinentă întru confirmarea vinovăției făptuitorului.

În circumstanțele constatate instanța consideră că în cazul din speță, prin încălcarea prevederilor Codului contravențional elucidate supra, contestatarului i-au fost încălcate drepturile la un proces echitabil.

Potrivit jurisprudenţei CEDO în cauza Anghel vs Romania, Curtea a reiterat că prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenție este o prezumție lipsită de rezonabilitateşi poziţionează contravenientul într-o situație dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalităţii părţilor şi a armelor în proces.

Astfel, se constată că agentul constatator nu a respectat totalmente norma legală la momentul întocmirii procesului verbal cu privire la contravenție care, determină, în conformitate cu art.445 Cod contravenţional, necesitatea încetării procesului contravenţional, pe motivul nulității procesului verbal cu privire la contravenție.

În conformitate cu prevederile art.art.443, 448, 462 al Codului contravenţional instanţa de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se admite contestația declarată de apărătorul Roman Stici în interesele SRL „Lirax-Invest” împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PC 003228 din 21.07.2020 întocmit de către agentul constatator Jitari Oleg din cadrul Preturii sectorului Botanica și hotărârii Comisiei administrative a Preturii sectorului Botanica nr. 17/13 din 29.07.2020 prin care SRL „Lirax-Invest” a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art. 181 Cod contravențional, ca fiind întemeiată.

Se declară nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PC 003228 din 21.07.2020 întocmit de către agentul constatator Jitari Oleg întocmit în privinţa SRL „Lirax-Invest” recunoscută vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art. 181 Cod contravențional.

Se încetează procesul contravenţional iniţiat în temeiul art. 181 Cod contravenţional în privinţa SRL „Lirax-Invest”, *din motivul nulității procesului verbal*.

Hotărârea poate fi contestată cu recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,

Judecător ***Liudmila Beșliu***